

**УДК 656.96**

***V.S. Наумов, Н.С. Вітер  
V.S. Naumov, N.S. Viter***

**ОБГРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНИХ ВАРИАНТІВ ТРАНСПОРТНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ ДОСТАВКИ КОНТЕЙНЕРІВ**

**RATIONALE OPTIMAL VARIANT TRANSPORTATION TECHNOLOGY OF CONTAINER DELIVERY**

При обслуговуванні вантажовласників важливим є визначення оптимального варіанта транспортно-технологічної системи доставки контейнерів (ТТСДк) в оперативному режимі. Оскільки, згідно з представленою постановкою задачі обґрунтування варіантів ТТСДк, оптимальним є такий варіант, який характеризується мінімальними сумарними витратами суб'єктів процесу доставки, то при обслуговуванні конкретного замовлення на перевезення вантажів у контейнерах для вибору варіанта ТТСДк можна використовувати розроблені регресійні моделі. При цьому оцінку числового значення сумарних витрат можна здійснювати, використовуючи як аргументи числові характеристики заявки – обсяг партії вантажу, інтервал надходження заявки відносно попередньої та відстань доставки.

Визначення оптимального варіанта ТТСДк при обслуговуванні заявок на перевезення вантажів у контейнерах пропонується проводити у наступній послідовності: 1) визначення доступних варіантів видів транспорту, що можуть бути задіяні в процесі доставки партії вантажу; 2) формування множини альтернативних варіантів транспортно-технологічних систем доставки; 3) визначення оптимального варіанта ТТСДк на сформованій множині альтернативних варіантів.

Наявність доступних варіантів видів транспорту, що можуть бути задіяні в процесі доставки партії вантажу, визначається географічними особливостями маршруту доставки (наприклад для великої кількості напрямків доставки не є доступними річний або морський види транспорту). Також на можливість залучення до процесу доставки перевізників різних видів транспорту впливає наявність перевантажувальних станцій або терміналів у географічному напрямку доставки. Так, наявність магістрального залізничного транспорту в напрямку доставки при відсутності в регіоні відправника або одержувача спеціалізованого пункту, де може бути проведено перевантаження, призводить до виключення даного виду транспорту з множини доступних варіантів.

Крім того, базуючись на результатах проведених авторами експериментальних досліджень, можна стверджувати, що для розглянутих параметрів випадкових величин обсягу партії вантажу, відстані доставки та інтервалу надходження заявок (характерних для контейнерних перевезень у межах України та сусідніх країн) використання в процесі доставки вантажів у контейнерах перевізників повітряного і морського транспорту, а також перевізників магістрального річкового транспорту не є доцільним з урахуванням прийнятого критерію ефективності.